Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł. w ekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-łam. 1 milim. w wyż 10 groszy przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 140 | Września, wtorek, dnia 7-go grudnia 1926 r. | Rok VIII

W rocznicę Wrześni

Stosownie do zapowiedzi przystępuje Związek Obrony Kresów Zachodnich do zorganizowania obchodów, wieczornic oraz akcji zbiórkowej celem zebrania funduszu wrzesińskiego na oświatę kresów zachodnich z szczególnem uwzględnieniem szkolnictwa Górnego Śląska i Pomorza.

Pod protektoratem Komitetu Wykonawczego w skład którego wchodzą pp. Chrzanowski, Kurator Okręgu Szkolnego, Dr. Hass, komendant Okręgowy Policji Państwowej, Karpiński, prezes Sądu Okręgowego Gniezno, radca Konrad Kolszewski, dr. Krotoski, major Lutomski, Staw pow. Września, Ruciński, prezez Poznańskiej Dyrekcji K.P., Zofja Rzepecka, burmistrz Sołtysiak, gen. Sosnkowski, Porażyn, ks. senator Stychel, radca Suchowiak, dr. Urbański, prezes Poznańskiej Dyrekcji Poczt i Telegrafów, Dr. Wojtkowski oraz organizacje: Chrześcijańsko-Narodowy Związek Nauczycieli Szkół Powszechnych, Towarzystwo Nauczycieli Szkół Srednich i Wyższych, Związek Nauczycieli Szkół Powszechnych „Ognisko" — rozpoczęła się już rozsprzedaż 10-groszowego znaczka pamiątkowego we wszystkich agencjach pocztowych na terenie całej Rzeczypospolitej. W drugiej połowie grudnia uruchomią rozsprzedaż znaczkową również wszystkie kolejowe kasy biletowe. Organizując akcję wrzesińską żywi Związek Obrony Kresów Zachodnich nadzieję, że wysiłki jego ze względu na doniosły cel, jak i na nikłą sumę ofiar, spotkają się z szczerem uznaniem i poparciem w szerokich kołach społeczeństwa polskiego.

Uchwały arcybiskupów polskich

Konferencja J. E. ks. Arcybiskupów, która pod przewodnictwem Prymasa Polski J. E. ks. arcyb. Augusta Hlonda obradowała dnia 30. 11. i 1. 12. w Warszawie, wydała przedwczoraj następujący oficjalny komunikat:

Przedmiotem narad i uchwał zebrania księży Biskupów w dniach 30-go listopada i 1-go grudnia br. była bardzo poważna sytuacja społeczeństwa i Kościoła.

Dzięki wzrastającemu zanikowi praworządności rośnie komunizm i zagraża przyszłości Polski, kiedy równocześnie na ostoję wszelkiego zdrowego ustroju, Kościół katolicki, walą się gromy.

Prasa antykatolicka tak wzrosła, że w samej stolicy powstają aż 2 nowe dzienniki ze zdecydowanie wrogą Kościołowi tendencją, gloryfikując np. rząd meksykański, albo uderzając na wpływ Kościoła w publicznem wychowaniu, albo plugawiąc najświętsze rzeczy ohydnemi utworami. Wszystkie te dzienniki uchodzą za takie, które są popierane przez sfery oficjalne.

Zmysł publiczny moralny jest obrażany bezkarnością wobec przedstawień publicznych, które urągają wszelkiej przyzwoitości, a cynizmem rozwięzłym zatruwają dusze młodego pokolenia.

Sekciarstwo doznaje opieki ze strony pewnych czynników ze szkodą dla katolicyzmu i depce istniejące prawa, a nieraz bezkarnie chwyta się publiczn. gwałtu.

Mimo konkordatu nieuregulowane dotąd stosunki pomiędzy kościołem a władzami, odbijają się na wewnętrznym ustroju fatalnie.

Przy tem wszystkiem przygotowuje się ustawa małżeńska, która Kościołowi i społeczeństwu daje powód do najpoważniejszych och obaw o przyszłość chrześcijańskiej rodziny w Polsce.

Wszystkie te względy spowodowały cały szereg decyzji Konferencji ks. Biskupów, zmierzających do obrony praw Kościoła Chrześcijańskiego, charakteru rodziny jak i publicznej moralności.

Stan obecny rokowań o traktat handlowy z Niemcami

Od senatora J. Bartoszewicza, członka delegacji polskiej do rokowań handlowych z Niemcami, współpracownik „Kurjera Poznańskiego" otrzymał informacje o stanie tych rokowań, które w zestawieniu przedstawiają się następująco:

Co do ogólnego stanu rokowań można stwierdzić że chociaż powolnie, jednak idą one trybem normalnym. Wbrew pewnym informacjom prasowym nie przewiduje się przerwy. Trzeba przyznać, że tempo rokowań jest bardzo powolne.

— Czemu to przypisać?

— Różnym przyczynom, w pierwszym rzędzie trudnościom tego traktatu, który jest wyjątkowo ważny dla obu państw. Obie strony zdają sobie dobrze sprawę z tego, **że od treści traktatu tego zależy linja rozwojowa stosunków nietylko ekonomicznych, ale i politycznych** obu państw i z tego wynika konieczność wielkiej ostrożności z jaką przy rokowaniach postępować należy. Trzeba powiedzieć że względy natury politycznej, które stale przebijają się w sposobie traktowania przez stronę niemiecką, muszą być przez nas bardzo poważnie brane pod uwagę.

Jednak obecnie pewne zatamowanie tempa rokowań wynika raczej z momentu natury ekonomicznej. Strona polska czeka oddawna na to, ażeby Niemcy zdeklarowali się, — jak daleko chcieliby oni pójść w ustępstwach dla tych dziedzin naszego eksportu, które dla nas stanowią istotną wartość całego układu. Jest to więc sprawa **węgla i produktów naszego rolnictwa**, specjalnie naszych produktów hodowlanych i mięsa. Niemcy z tem oświadczeniem zwlekają. Może czekają oni na wygodniejszą dla siebie konjunkturę, może spodziewają się, że zakończenie strajku angielskiego odbije się tak niefortunnie na naszej sytuacji ekonomicznej iż zmuszeni będziemy — z zapoznaniem nawet naszych istotnych interesów — dojść do układu.

Gdyby tak było, to odrazu trzeba zaznaczyć, że rachuby niemieckie muszą się okazać zawodne. Polska złego tj. szkodliwego dla swoich interesów układu zawrzeć nie może. Gdyby przyszła dla Polski gorsza konjunktura, to w takiej złej konjunkturze o zawarciu traktatu mowy być nie powinno i nie może. A zresztą Niemcy, którzy się już raz omylili przy ocenianiu skutków wojny celnej dla Polski, mogą się bardzo łatwo pomylić także co do skutków nowej przymusowej sytuacji dla Polski. **Gdyby traktat w najbliższych kilku miesiącach nie przyszedł do skutku, to trzeba raczej przewidywać odłożenie tego układu na czas nieokreślony.** Czy to leży w interesie Niemiec, to jest kwestja, która nie przez nas, lecz przez Niemców zdecydowana być musi. Polska gotowa jest rokować z całą lojalnością tak, ażeby rzecz przyszła do skutku. Chce ona jednak, ażeby sprawy traktowane były ściśle rzeczowo, żeby zachowane były granice ustępstw, które każde państwo, dbałe o swoją niezależność wewnętrzną, zachować jest obowiązane.

Bojówka litewska rzuciła bombę w polską szkołę

Warszawa, 3. 12. Z Kowna donoszą, że w pobliżu Kowna litewska bojówka rzuciła bombę w polską szkołę. Gmach został zniszczony, ofiar w ludziach na szczęście nie było.

Sprawa rozwiązania Sejmu.

Rząd zastanawia się obecnie nad ewentualnością rozwiązania Sejmu w razie odrzucenia przez parlament dekretu prasowego, wniesionego do laski marszałkowskiej w ubiegłą sobotę. Prawo rozwiązania Sejmu przysługuje, jak wiadomo, Prezydentowi Rzeczypospolitej na zasadzie pełnomocnictw, udzielonych mu 2 sierpnia rb. przez ciała ustawodawcze. Wybory do nowego Sejmu odbyłyby się, jak nam komunikują w przeciągu trzech miesięcy, na podstawie dotychczasowej ordynacji.

Decyzja ostateczna rządu w tej sprawie ma zapaść w przyszłym tygodniu, kiedy się zbierze Sejm.

Powstanie rady finansowej.

Na ostatniem posiedzeniu Rady ministrów uchwalono projekt rozporządzenia Prezydenta Rzplitej w sprawie rady finansowej. W najbliższych dniach będzie rozporządzenie podpisane przez Prezydenta, a następnie ogłoszone w Dzienniku Ustaw. Rada finansowa ma być instytucją opinjodawczą, przy ministrze skarbu. Składać się będzie z 10 członków, których mandaty trwać będą przez trzy lata. Skład osobisty rady będzie ustalony dopiero po ogłoszeniu rozporządz. w Dzien. Ustaw. Jak słychać, mają wejść do niej sen. Szereszewski, posłowie Byrka, Łypacewicz, Michalski, tudzież szereg finansistów.

Spotkanie min. Zaleskiego z Kom. Cziczerinem.

W kołach politycznych obiega pogłoska, że p. Cziczerin, który jak wiadomo bawi obecnie w Niemczech w drodze powrotnej z zagranicy zatrzyma się w Warszawie, ażeby z przedstawicielami rządu polskiego wejść w ściślejszy kontakt. Nie jest wykluczone, że p. Cziczerin spotka się z polskim ministrem spraw zagr. w Paryżu. Istotnie na te ostatnią możliwość może wskazywać równoczesność pobytu ministra Zaleskiego i komisarza Cziczerina w Paryżu — pierwszego w przejeździe do Genewy, a drugiego w przejeździe na kuracje do Francji południowej.

Niemcy nie szczędzą nakładu na germanizację.

Królewiec — „Königsberger Allgemeine Zeitung" donosi, że fundusze, przeznaczone na podstrzymanie niemczyzny we wchodnich prowincjach Niemiec, zostały znowu podwyższone, a mianowicie z 32 miljonów na 41 milj. mk. Dalsze 3 milj. przyznano śląskowi. 1 milj. dla Marchji wschodniej, a 5 milj. na rzecz optantów niemieckich z Polski.

Dookoła pobytu Cziczerina w Berlinie.

Berlin, 1. 12. Prasa wczorajsza dowiaduje się, że pobyt Cziczerina w Berlinie potrwa 5 do 6 dni. W tym czasie ma on odbyć szereg ważnych konferencyj politycznych. między in. ze Stresemannem, z którym omawiać będzie zarówno sprawy polityczne, jak i szereg aktualnych zagadnień gospodarczych między Rosją i Niemcami, a przedewszystkiem przez Rosję. Prasa berlińska delikatnie zaznacza, że Cziczerin interesuje się żywo kwestjami będącemi przedmiotem rokowań między gabinetami Anglji, Francji, Włoch i Niemiec, jak również przebiegiem obrad genewskich oraz, że ma on zamiar wszcząć w czasie pobytu w Niemczech rokowania dyplomatyczne z Paryżem celem przygotowania spotkania z Briandem. W tutejszych kołach parlamentarnych przypuszczają, że Cziczerin oczekuje obecnie tylko wyniku spotkania między Chamberlainem i Briandem w Paryżu aby móc się wypowiedzieć na temat bieżących zagadnień polityki europejskiej.

- Kronika -

Września, dnia 6-go grudnia 1926 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Mikołaja, jutro: Ambrożego.

* **Z powodu święta N. P. N. M. P. ukaże się następny numer Orędownika Wrzesińskiego w piątek wieczorem zdatą na sobotę 11. bm.**

* **Wystawa robót kobiecych we Wrześni.** Uroczyste otwarcie wystawy nastąpiło w niedzielę, dnia 5. bm. w południe. Ks. dziekan Fierek przemówił do zebranych w serdecznych słowach, wskazując na szlachetny cel, w jakim wystawę tu urządzono, i dziękując paniom za ich ofiarność i poświęcenie. Po pobogosławieniu wystawie przez ks. dziekana, przecięła przewodnicząca Tow. Wincentego a Paulo p. aptekarzowa Konieczna wstęgę i otwarła wystawę. Władze reprezentowali łaskawie pp. starosta Charkiewicz i burmistrz Sołtysiak. Od południa do wieczora ogromna ilość publiczności zwiedziła wystawę i podziwiała prześliczne prace pań i szkół. Wystawa ta jest t k pięknа, tak bogato ob słaną w przeróżne eksponaty, że zwiedzenie jej gorąco polecić możemy. Otwarta jest wystawa do środy włącznie i to w poniedziałek i wtorek przedpoł. od 10—12, popoł. od 2—7 wiecz. W środę (święto) od 12—7 wiecz. Zysk z wystawy przeznacza się na gwiazdkę dla biednych.

* **Z powodu mnożących się wypadków szkarlatyny w mieście i okolicy** Dyrekcja Gimnazjum uwiadamia że w myśl obowiązujących przepisów ponowne dopuszczenie uczniów, którzy na chorobę tę zapadli, na naukę szkolną może nastąpić dopiero po 6 tygodniach od dnia pojawienia się wysypki i to na podstawie świadectwa lekarskiego stwierdzającego zarazem przebytą dezynfekcję.

Rodzice względnie nadzory domowe uczniów dotkniętych chorobą winny w interesie publicznym unikać wszelkiej styczności ze szkołą i młodzieżą.

* **Walne zebranie Tow. Pomocy Naukowej** im: Dr. K. Marcinkowskiego na pow. wrzesiński odbędzie się w piątek, dnia 10. bm. o godz. 3-ej po poł. w lokalu p. Bartkowiaka we Wrześni, na które wszystkich członków kolektorów i sympatyków zaprasza Komitet Tow. Pom. Nauk. na pow. Wrzesiński Hr. Mycielski, prezes.

* **Dyrekcja Gimnazjum Państw. we Wrześni** podaje do wiadomości, że w czwartek dnia 9. bm. od godz. 3 — 4 po poł. odbędzie się ostatnia w b. Okresie Klasyfikacyjnym konferencja wywiadowcza z nadzorami domowemi w sprawie zachowania się, pilności i postępów w nauce uczniów zakładu.

* **Zarząd Tow. Bursy Gimnazjalnej** zwraca uwagę, że po konferencji wywiadowczej w Gimnazjum odbędzie się walne zebranie towarzystwa w auli gimnazjalnej. Sprawą winny się zainteresować najszersze sfery obywatelstwa miasta i powiatu.

— **Miłosław.** (Jarmark.) Dnia 15 grudnia 1926 r. odbędzie się w Miłosławiu jarmark ogólny. Z powodu panującej zarazy płucnej jest spęd bydła na jarmark zakazany.

* **Znaczek pocztowy z podobizną Chopina** zgodziła się Generalna Dyr. Poczt i Telegrafów wprowadzić w obieg od połowy grudnia br. aż do 17 października roku przyszłego tj. do rocznicy śmierci Chopina.

— **Krotoszyn.** Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie zostaną zlikwidowane na podstawie traktatu wersalskiego wielkie dobra krotoszyńskie ks. Thurn und Taxis.

Dobra te zajmują dwa powiaty i składają się przeważnie z lasów, ziemi ornej, posiadają około 11 tysięcy ha. Majątek przejęty zostanie przez Bank Rolny i przeznaczony na parcelację.

× **Złodziejski „pech".** W Londynie pewna szajka bandycka włamała się do wielkiego domu towarowego. Na podwórzu tego domu zauważyli w ciemności rzezimieszkowie jakąś ogromną klatkę a sądząc że znajduje się w niej drób, odbili drzwi.

Ku wielkiemu przerażeniu włamywaczy klatki wypadło kilkanaście małp i rzuciło się na nich, tak, że z trudem zdołali ratować się ucieczką. Małpy wyzwolone z więzienia wdarły się na dachy domów i spacerowały po nich, poczem weszły do pewnej piekarni i zrobiły w niej spustoszenie zabierając wielką ilość chleba. Kilka z nich dostało się nawet do pokoju zajmowanego przez młodą kobietę. Dopiero nad ranem przy pomocy większej liczby policjantów powiodło się ulokować uciekiniarki i ich klatce.

Wyciąg z „Orędownika Urzędowego" № 48

Ustawa

z dnia 23 lipca 1926 r.

o zasiłkach dla osób, którym niemieckie instytucje wstrzymały renty z tytułu ubezpieczeń społecznych.

[Dokończenie z № 134.]

d) dla osób, które nabyły prawo renty z tytułu ubezpieczenia urzędników prywatnych, 30 zł miesięcznie dla inwalidy lub starca, 15 zł miesięcznie dla wdowy, $7^{1}/_{2}$ zł dla sieroty z tem, że zasiłki dla wdowy i sierot, wzgl. zasiłki dla sierot zupełnych po jednym ubezpieczonym, nie mogą przekraczać łącznie zasiłku inwalidy;

e) dla osób, które nabyły prawo do renty z tytułu ubezpieczenia pensyjnego w Kasach brackich dla inwalidy lub starca 20 zł miesięcznie, dla wdowy 15 zł miesięcznie, dla sieroty $7^{1}/_{2}$ zł miesięcznie, z tem że zasiłki dla wdowy i sierot, względnie zasiłki dla sierot zupełnych po jednym ubezpieczonym, nie mogą przekraczać łącznie zasiłku dla inwalidy;

f) dla osób, które nabyły prawo do rent z tytułu ubezpieczenia od wypadków, ubezpieczenia na wypadek niezdolnści do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin, z tytułu ubezpieczenia urzędników prywatnych lub też z tytułu ubezpieczenia pensyjnego w Kasach brackich, a które przed powrotem do Polski miały ustaloną rentę w niemieckich markach rentowych lub powojennych markach złotych, zasiłek wynosi taką kwotę złotych miesięcznie, jako kwotę marek rentowych lub powojennych marek złotych mięsięcznie wynosiła ostatnio ich renta przed powrotem do Polski.

Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia podnieść wysokość zasiłków, wymienioną w niniejszym artykule.

Art. 3. O ile u jednego uprawnionego zbiegnie się prawo do zasiłków z tytułu różnych rodzajów ubezpieczeń, wymienionych w art. 1. niniejszej ustawy wypłaca się tylko jeden zasiłek, przyczem w razie różnej ich wysokości — zasiłek najwyższy.

Art. 4. Zasiłek wypłaca się:

a) osobom uprawnionym, które w dniu wejścia w życie ustawy niniejszej zamieszkiwały na terytorjum, oznaczonem w art. 13. niniejszej ustawy i w dniu tym miały prawo do rent, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu wejścia w życie niniejszej ustawy,

b) osobom uprawnionym, które wróciły z Niemiec do tego terytorjum po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy i w dniu powrotu miały prawo do rent, do pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym nastąpił powrót,

c) osobom uprawnionym w myśl art. 1. ust. 2. niniejszej ustawy, od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym powstanie uprawnienie.

Art. 5. Osoby uprawnione, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy miały miejsce zamieszkania na terytorjum, oznaczonem w art. 13. niniejszej ust., a którym renta została wstrzymana przed tym terminem, otrzymają tytułem ekwiwalentu za zaległe renty jednorazową zapomogę w wysokości, odpowiadającej sumie, otrzymanej z pomnożenia sumy zasiłku, należnego w myśl art. 2. ustawy niniejszej przez ilość pełnych miesięcy, przebytych w Polsce od dnia wstrzymania renty do dnia otrzymania zasiłku w myśl art. 4. ustawy niniejszej.

Zapomoga jednorazowa nie może jednak przekraczać kwoty 200 złotych.

Z zapomogi tej należy potrącić sumę zasiłków, wypłaconych z tytułu doraźnej pomocy dla powracających do kraju rencistów od czerwca 1925 r. do dnia wejścia w życia niniejszej ustawy.

Art. 6. Uprawnienie do zasiłków wygasa lub też zasiłek zostaje zmniejszony w tych wypadkach, w których wygasa prawo do renty lub renta ulega zmniejszeniu z tytułu odpowiedniego rodzaju ubezpieczenia według postanowień, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej.

Uprawnienie do zasiłku spoczywa, jak długo uprawniony przebywa poza granicami Rzplitej Polskiej.

Art. 7. Wypłatę zasiłków uskutecznia się z góry z początkiem każdego miesiąca.

Zapomoga jednorazowa winna być wypłacona wraz z wypłatą pierwszego zasiłku, uskutecznioną w myśl art. 4. niniejszej ustawy.

Art. 8. Ciężar zasiłków i jednorazowych zapomóg ponosi w całości Skarb Państwa.

Koszty, związane z ich wypłatą, a poniesione przez wypłacające instytucje, zwraca Skarb Państwa w wysokości, ustalonej przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Rozrachunek pomiędzy Skarbem Państwa a instytucjami wypłacającemi następuje z końcem roku kalendarzowego. Jednak Skarb Państwa udziela instytucjom miesięcznych zaliczek w wysokości, którą ustali Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 9. Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej może zawiesić w drodze rozporządzenia wypłatę zasiłków z dniem, gdy niemieckie instytucje ubezpieczeń społecznych podejmią wypłatę rent, dotychczas obywatelom polskim wstrzymywanych z powodu ich zamieszkania w Polsce.

O ileby instytucje niemieckie wypłaciły również renty za czas, za który w myśl ustawy niniejszej były wypłacone zasiłki, Skarbowi Państwa będzie przysługiwało prawo potrącenia wypłaconych przezeń sum aż do wysokości otrzymanych zasiłków i jednorazowych zapomóg.

Art. 10. Wypłatę zasiłków i jednorazowych zapomóg przewidzianych w art. 2. i 4. niniejszej ustawy, uskutecznia:

a) o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty za wypadek w przemyśle lub w żegludze — Ubezpieczalnia Krajowa — Wydział ubezpieczenia od wypadków w Poznaniu,

b) o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty za wypadek w rolnictwie — Zakład ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie w Poznaniu,

c) o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty ubezpieczenia renty na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin lub ubezpieczenia pensyjnego w kasach brackich — Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu,

d) o ile zasiłek przysługuje z tytułu renty ubezpieczenia urzędników prywatnych — Ubezpieczalnia Krajowa — Wydział ubezpieczenia urzędników prywatnych w Poznaniu.

Art. 11. O uprawnieniu do pobierania zasiłków i jednorazowej zapomogi rozstrzyga w wypadku, przewidzianym w art. 10. p. b) zarząd główny Zakładu ubezpieczenia od wypadków w rolnictwie w Poznaniu, w innych wypadkach — Zarząd Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu we właściwym składzie zależnie od rodzaju ubezpieczenia.

Art. 12. Przeciw decyzji organów, rozstrzygających o uprawnieniach do zasiłku i jednorazowej zapomogi, przysługuje uprawnionym prawo odwołania się w tym samym toku instancji i według tych samych zasad postępowania, jakie obowiązuje dla odnośnych rodzajów ubezpieczeń na terytorjum b. dzielnicy pruskiej, przyczem dla spraw osób zamieszkałych w chwili wydania decyzji instytucji na terytorjum działania Wyższego urzędu ubezpieczeń w Toruniu, właściwy jest ten urząd, we wszystkich innych wypadkach — Wyższy urząd ubezpieczeń w Poznaniu.

Dla spraw spornych o zasiłki i jednorazowe zapomogi z tytułu renty ubezpieczenia pensyjnego w Kasach brackich właściwy jest tok postępowania dla spraw o zasiłki z tytułu rent ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na korzyść pozostałych po ubezpieczonych rodzin.

Art. 13. Ustawa niniejsza obowiązuje na całem terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej oprócz województwa śląskiego.

Art. 14. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 15. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki.
Prezes Rady Ministrów: K. Bartel.
Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz.
Minister Skarbu: C. Klarner.

*** Biblioteka Czytelni Ludowej we Wrześni przy ul. Warszawskiej 11 otwarta co środy i piątki od godziny 7.30 do 9-tej wieczór.**

Komunikat

Państwowy Monopol Spirytusowy wypuszcza na rynek wewnętrzny do celów gospodarstwa domowego, jak oświetlanie mieszkań, gotowania potraw itd., oraz do celów technicznych i przemysłowych np. do politur, laków, popędu motorów i innych celów t. zw. spirytus skażony (denaturoweny) popularnie zwany okowitą lub brędką. Spirytus ten o wysokiej mocy 92, 95 proc., jest sporządzany, rozlewany w butelki i sprzedawany pod ścisłą kontrolą organów skarbowych po przystępnych cenach 88 względnie 90 gr za litr (bez butelki). Jako przeznaczony do specjalnych celów, zaprawiony zostaje przed wydaniem go do obrotu mięszaniną składników chemicznych które z jednej strony mają zadanie zepsuć smak i zapach spirytusu z drugiej, umożliwić władzom skarbowym śledzenie obrotu tym spirytusem i jego zużycia. Jednym z tych składników jest alkohol metylowy, będący silną trucizną, który spożywany w małych dawkach, powoduje utratę wzroku (ślepotę) trwałe zatrucia organizmu wprowadzają ciężkie dolegliwości, w końcu śmierć. Ciężkie zatrucia spowodowane nadmiernem spożyciem takiego spirytusu mogą spowodować natychmiastową śmierć, co miało niedawno miejsce w powiecie mogileńskim.

Mimo tak zgubnych skutków spożywania spirytusu skażonego, Wielkopolska Izba Skarbowa konstatuje z nadsyłanych jej sprawozdań, że konsumcja tego spirytusu jako napoju, przybiera na obszarze Województwa Poznańskiego coraz większe rozmiary.

Ten groźny dla zdrowia i życia obywateli stan, skłania Wielkopolską Izbę Skarbową do odwołania się do wszystkich społecznych organizacji obywateli i do władz duchownych i świeckich z prośbą, aby w ramach swoich kompetencji przeciwdziałały wpływem pouczaniem lub nadzorem spożywaniu spirytusu skażonego. Niezależnie od tego Wielkopolska Izba Skarbowa poleca swoim organom stosować w tych wypadkach w najsurowszy sposób stojące do dyspozycji środki karne przeciw osobom, które na tym tle dopuszczają się nadużyć skarbowych. Osoby, które skutecznie przyczyniają się do wykrycia niedozwolonego zużycia spirytusu skażonego otrzymają nagrody pieniędzne w wysokości, zależnej od rozmiarów wykrytego nadużycia. —

Wielkopolska Izba Skarbowa.

Uwagi dla młodzieży

Jakim powinien być młodzieniec.

Często, zbyt często słyszy się skargi na stosunki panujące obecnie w Polsce i wielu już przywykło do tego, by malować przyszłość Polski w barwach najczarniejszych. Dlaczego? Dlatego, że — jak się zdaje — niewola niczego nas nie nauczyła, a wady ojców, które ongiś Polskę przyprowadziły do upadku, odżyły w całej pełni, zatruwając nam życie publiczne i prywatne.

Jaka na to rada? Nie łatwo będzie zmienić ducha starszego pokolenia, tego pokolenia, co przeszło przez wojnę światową i wrzenia rewolucyjne i gonitwę za groszem z czasów spadku marki i powojenne rozpasanie obyczajów. Ale wszakże istnieje jeszcze młodzież polska, świeża i nietknięta, ta młodzież, z której ma wyrość przyszłe pokolenie obywateli polskich. Jakie będzie wychowanie tej młodzieży, taką będzie przyszłość Ojczyzny naszej.

Lecz według jakich zasad ma się wychowywać dzisiejsza młodzież? **Jaki ma być typ młodego Polaka?** Czy mamy szukać wzoru w czasach przedrozbiorowych? Czy między bohaterami Mickiewicza, Słowackiego? Czy wśród młodzieży powstańczej? Czy w społeczeństwie dzisiejszem?

Otóż dobrze się stało, że Zjazd Rady Naczelnej Młodzieży Polskiej po dojrzałej rozwadze dał nam kilka cech zazadniczych, które się mają złożyć na typ młodego Polaka. I tak powinniśmy zdążać świadomie i nieustannie do wychowania swych członków na katolików przekonania i życia, świadomych swego zadania i obowiązków katolickich, umiejących stawać karnie w obronie zasady katolickiej, szermierzy tej zasady na całej linji życia prywatnego i publicznego, oraz na Polaków w duchu nawskroś narodowym, polskim o nieprzeciętnej samodzielności życiowej, o rzetelnem poczuciu

---

Między inn. czytamy w „Przeglądzie Graficznym" organie „Związku Zakładów Graficznych na Polskę zachodnią", co następuje:

Wystawa Druków we Wrześni

Rozwój sztuki drukarskiej w latach powojennych nie nastąpił w Polsce w tym stopniu, jaki obserwować możemy prawie we wszystkich krajach zachodnich. Opłakane stosunki w zawodzie graficznym oraz brak zainteresowania dla produkcji sumiennej i wzorowej przez Zakłady Graficzne, zniechęcając zdolnych fachowców do działalności twórczej. Odczuwa się również dotkliwie brak fachowych szkół któreby jednostkom dały możność dokształcania się pod względem estetycznym i artystycznym. Mówimy i piszemy bardzo wiele o wzorowych szkołach fachowych zagranicą; lecz sami mało przyczyniamy się do rozwoju szkół takich w Polsce, odkładając to na czas przyszły.

A jednak i w trudnych warunkach nie należy zwieszać głowy; przeciwnie, starać się powinniśmy pobudzać siebie i innych nietylko do pracy intensywniejszej, lecz przedewszystkiem do pracy artystycznej. Pod tym względem jesteśmy przecież bardzo daleko poza twórczością wzorową państw zachodnich. Nie oglądajmy się na Warszawę, lub Kraków, który obecnie zasnął na laurach, osiągniętych w latach przedwojennych za twórczość artystyczną we wszystkich dziedzinach sztuki; przystąpmy z wszykiemi do dyspozycji stojącemi środkami do czynu.

Pokażmy, jak wyglądać musi wzorowo drukowana i oprawiona książka, zachęcajmy wszystkich fachowców do pomysłowej i sumiennej pracy, a wreszcie zainteresujmy społeczeństwo, przemysł i kupiectwo zawodem graficznym i urządzajmy jak najczęściej pokazy i wystawy druków. W Poznaniu widzieliśmy dotychczas tylko dwie mniejsze wystawy, zorganizowane przez Polskie Tow. Graficzne. W tym roku urządziło Zrzeszenie Kierowników Zakładów Graficznych na Polskę Zachodnią pierwszą wystawę graficzną we Wrześni, i to w ubikacjach drukarni p. Prądzyńskiego.

Przeważna część wystawionych eksponatów pochodziła z tej drukarni. Wyszły one z pracowni, która przy pomocy dobrze wyszkolonego personału pracuje wydajnie i pod względem estetycznym bezngannie. Wprawdzie nie było można się dopatrzeć prac nowoczesnych.

Wystawa cieszyła się jak na miasto powiatowe dość liczną frekwencją. Przeszło 350 osób przesunęło się pomiędzy uroczyście kwiatami udekorowanemi gablotkami i regałami. Po otwarciu wystawy wygłoszono kilka wykładów o rozwoju przemysłu graficznego. Ogółem wystawiono około 1100 eksponatów.

Dział historyczny obejmował dzieła z 16, 17 i 18 wieku, ponadto bardzo wiele cennych rękopisów i dokumentów.

Najliczniej zastąpiony był dział jedno- i wielobarwnych druków akcydensowych i to luksusowych kart wizytowych, zaproszeń ślubnych w wytwornem wykonaniu, wzorowych listowników, rachunków, etykietów, akcyj, opakowań itp. Przeważał ornament Gardowskiego z polskiej odlewni czcionek.

Dział plakatowy urozmaicono wycinankami z linoleum, płyt ołowianych i kredowych.

Liczny zbiór dzienników i czasopism prowincjonalnych świadczy o postępie i w tej dziedzinie. Zestaw i druk staranny. Ogłoszenia składane pomysłowo i umiejętnie. Nie zalecamy jednakże drukowanie kliszy drobnosiatkowych na papierze gazetowym. Wyglądają one jak czarne plamy z których trudno domyśleć się znaczenia.

Oprawę książki szkolnej traktowano u nas zawsze po macoszemu. Narzekania uczni i rodziców na polską książkę szkolną słyszy się coraz częściej. Na wystawie wyłożono kilkadziesiąt książek wzorowo drukowanych na papierze trwalszym i w beznagannej oprawie. Papier gazetowy w żadnym wypadku nie nadaje się do druku książek, przeznaczonych do użytku codziennego.

Na koniec warto wspomnieć o wystawionych dyplomach, które zwykle zaliczamy do najlepszych i trudnych prac akcydensowych.

Wystawę uzupełniały jeszcze rysunki i szkice uczni drukarski szkół dokształcających w Poznaniu, oraz liczne miedzio- i dzeworyty z czasów powstania 1848 roku.

Iczakowski - Poznań.

zgody i harmonji społecznej, o niepoślednim zmyśle ofiarności obywatelskiej w duchu praworządności, o gruntownym nałogu pracy i głębokim poczuciu ładu i porządku społeczno-państwowego.

Przypatrzmy się więc cechom jakie ma posiadać każdy młody Polak.

Ucieczka 10 więźniów politycznych z więzienia w Gliwicach

Niemcy posądzają Polaków, a ich rodacy maczali w tem palce...

Dnia 28. ub. mies. w nocy dokonano napadu na więzienie sądowe w Gliwicach. Napadu, według informacji zaczerpniętych z gazet niemieckich, dokonać miało pięciu młodych ludzi i kobieta, którzy przybyli z za granicy polskiej autem ciężarowem i wdarłszy się o godz. 11-tej w nocy do więzienia, jednego ze stawiających im opór dozorców zastrzelili, drugiego zaś nazwiskiem Krause, wepchnęli do celi i zamknęli.

Napastnicy zdołali uwolnić 10 więźniów politycznych wraz z którymi ulotnili się. Wszczęte przez policję poszukiwania dotychczas nie doprowadziły do ujęcia ani napastników, ani też więźniów. Dozorcę Krausego, podejrzanego o udział w tej sprawie uwięziono.

Donosząc o tym napadzie nacjonalistyczna prasa niemiecka insynuuje, że napad był z góry przygotowany i miał charakter wybitnie polityczny i wskazuje na to, iż chodziło tu o przestępców politycznych którzy swego czasu byli wmieszani w sprawę szpiegostwa na rzecz jednego z ościennych mocarstw. Dzienniki wymieniają również nazwiska zbiegłych m. in. niejakiego Zwolkę, który miał być organizatorem napadu.

Według informacji „Poloni" — zbiegowie wydostali się na wolność przy pomocy niemieckich komunistów. Widocznie niemieckie organizacje komunistyczne musiały przekupić kilku urzędników w Gliwicach, skoro ucieczka tak łatwo mogła się powieść. Jak się dalej dowiadujemy, nie stwierdzono do tej chwili, czy zbiegowie przekroczyli granicę Polski (prócz dwóch obywateli polskich), reszta zaś podobno według wskazówek komunistów zbiegła w stronę Berlina.

Niemcy odrzucą wszelką próbę stałej kontroli wojskowej

Berlin. Zbliżony pod względem partyjnym do ministra Stresemanna „National Liberale Korresspondenz" ogłasza dzisiaj najwidoczniej inspirowaną enuncjację na temat zamierzonego w sprawie kontroli wojskowej stanowiska Niemiec na grudniowej sesji Rady Ligi. Uznając konieczność poddania się wynikającemu z traktatu wersalskiego obowiązkowi zgody na komisję inwestygacyjną „National Liberale Koresspondenz" zapowiada równocześnie, że Niemcy odrzucą wszelką próbę uwiecznienia kontroli wojskowej. Wymieniona korespondencja zwraca się szczególnie ostro przeciwko życzeniu Francji zaprowadzenia kontroli przy pomocy t. zw. Elementa Stables, które jej zdaniem spotka się w Genewie z bezwzględną odmową niemieckiej delegacji.

Wyrok na szpiegów wileńskich

Wilno. Dnia 2. bm. przed tut. sądem okręgowym zakończyła się trwająca od 4 dni rozprawa przeciwko oskarżonym o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa. Na mocy ogłoszonego wyroku Stanisław Rymkowski został skazany na 8 lat oraz Stanisław Turno-Sławiński i Otton Weryho-Darowski po 6 lat ciężkiego więzienia. Czwarty ze współoskarżonych Ludwik Koziełł-Poklewski został uniewinniony.

Sejm śląski a rząd warszawski.

Sprawa utrzymania autonomji woj. śląskiego. — Potępienie polityki woj. Grażyńskiego.

Katowice, 2. 12. Na środowem posiedzeniu Sejmu śląskiego zapadły znamienne uchwały. Mianowicie po przemówieniu pos. Janickiego, który cyfrowo uzasadniał, czem jest dla Sląska i jego ludności Sejm śląski, oraz czego ten Sejm dokonał, przemawiali przedstawiciele wszystkich klubów polskich, nie wyłączając P. P. S. i wypowiedzieli się za utrzymaniem autonomji śląskiej. Pozatem — w związku z niedzielnemi manifestacjami urządzonemi pod egidą wojew. Grażyńskiego, wszyscy mówcy potępili tendencje uprawiania polityki za pomocą manifestacyj ulicznych.

Uchwalono sprzeciwić się żądaniu władz centraln. w sprawie rozciągnięcia na Górny Sląsk monopolu spirytusowego i tytoniowego, gdyż oba te monopole nie zostały dotychczas zatwierdzone przez Sejm śląski. Podobno powzięto zamiar zaskarżenia do Trybunału Administracyjnego wszystkich kroków rządu, rozciągających na teren województwa śląskiego rozporządzenia, pozbawione aprobaty Sejmu śląskiego.

W przededniu obrad genewskich

Francja, Anglja i Polska — a rozbrojenie Niemiec. — Vandervelde obejmie przewodn. w Radzie L. N.

Paryż, 2. 12. Prasa poświęca wiele uwagi podróży min. Zaleskiego, który ma przybyć tutaj równocześnie z Chamberlainem.

Ambasador włoski wraca dziś z Rzymu, ma on wziąć udział w konferencji przed sesją genewską. Prasa daje do zrozumienia, że głównym tematem rozmów będzie sprawa rozbrojenia Niemiec. Francji zależy głównie na rozwiązaniu niemieckich organizacyj bojowych. Angli na ograniczeniu niemieckiego wywozu materjałów wojennych. Polsce zaś przedewszystkiem na zniesieniu fortyfikacyj w Królewcu i w Głogowie.

Berlin, 1. 12. Prasa dzisiejsza donosi, że Niemcy zdecydowały się ostatecznie tym razem nie ubiegać się o przewodnictwo w Radzie Ligi. Przewodnictwo to przypaść ma na obecnej sesji belgijskiemu min. spraw zagr. Vanderveldemu.

Dział zadań umysłowych

Redakcja Oręd. Wrzes. na zakończenie r. 1926 ogłasza 12-ty konkurs szaradowy na miesiąc „grudzień," czyli ostatni w r. 1926. Warunki udziału w konkursie są następujące. W konkursie biorą udział tylko abonenci Oręd. Wrzes. Do rozwiązania obok podanej krzyżówki, ułożonej przez X. Prob. Konarskiego z Szemborowa należy dołączyć kwit abonamentowy na 1-szy kwartał 1927 r. albo na styczeń 1927 r. Termin ostatni nadesłania rozwiązań mija 29 grudnia. Za trafne rozwiązanie otrzymają nasi abonenci drogą losowania następujące nagrody.

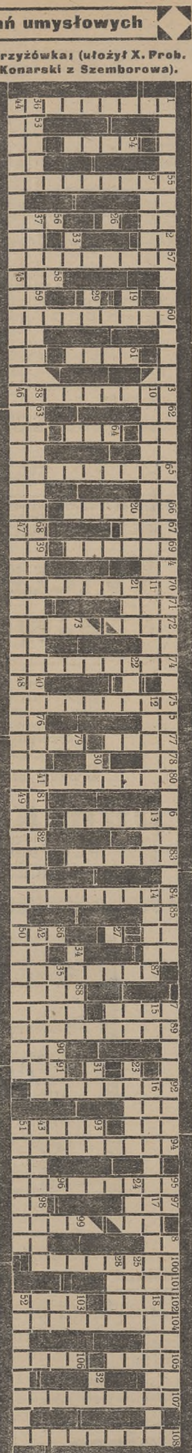
1. Tort.
2. Obraz olejny, orygin. sławn. malarza ukraińskiego M. Szporta, Chata w lesie w zimie. Obraz wystawiony w oknie wystawnym.
3. Zastawa do komputu na 6 osób.
4. Para wazonów kryszt.
5. Karton list. papieru.
6. Setkę papierosów.

Tort ofiarowała p. Br. Broniszowa z Otoczni, resztę nagród p. dyrekt. Brüning.

Krzyżówka nie jest łatwą do rozwiązania. Wobec tego X. autor z Szemborowa chętnie odpowiada i informuje na każde zapytanie listownie dotyczące zadania konkursowego. Do listu trzeba dołączyć pocztówkę. Przy tej sposobności Redakcja donosi, że i w roku 1927 będzie co miesiąc konkurs na szarady ogłosz. z nagrodami. W roku b. za artystycznie wykonane rozwiązania najwięcej pochwał otrzymali nast. szaradziści: Helena Degnerówna otrzymała 60 punktów, A. Kizierowski 58, Alicja Ostrowiczówna z Gozdowa 56, A. Szymański 51, Janusz Prądzyński 57, M. Kaliszewski 36, Czesł. Kaczorowski 29, P. Handtke 26, M. Barciszewski 25 i Juljan Szwacki 20. Wszyscy powyżsi otrzymają w nagrodę za swoje starania na gwiazdkę osobne nagrody.

I w roku 1927 Redakcja udzielać będzie pochwały za starannie wykonane rozwiązania, a przy końcu roku wykazujący się największą ilością pochwał otrzymają na gwiazdkę znowu piękne nagrody. Liczba pochwał na rok 1926 już zamknięta. Wobec tego rozwiązanie krzyżówki można podać bez rysunku odpowiadając na znaczenie wyrazów, umieszczaj. takowe kolejno. (I. Poziomo 1, 2, 3, etc. i II. Pionowo 1, 2, 3, etc).

Krzyżówka: (ułożył X. Prob. Konarski z Szemborowa).

Znaczenie wyrazów:

I. Poziomo. 1. postać biblijna. 2. Nazwa jednej z niedziel przed wielk. postem. 3. Przyrząd kościelny. 4. Ojciec kościoła (koniec II. wieku.) 5. Ptak polny. 6. Mędrzec grecki. 7. złodziej, włóczęga. 8 Cytadela w starożytnych miastach Grecji. 9 Rzeka we Francji. 10. Rzymski matematyk. 11. Jedna z muz. 12. Włoska rodzina sławna z fabryk. skrzypiec. 13. Skorupiak. 14. Inaczej maść. 15. Znak chem. bromu. 16. Niegrzeczność. 17. Firma samochodowa. 18. Mają wszyscy ludzie, jedni większe, drudzy mniejsze. 19. Przysłówek (wspak.) 20 Pierwiastek chemiczny. 21. Miesiąc. 22. Napój albo wspak część domu. 23. kupiec, obywatel z Wrześni. 24. Kobieca postać biblijna. 25. Figura jaja. 26. Początek alfabetu. 27. Koniec alfabetu. 28. Miara (2 przyp.) 29. Przyimek (wspak) albo skrót chem. azotu 30. Nie, po angielsk. 31. Rodzajnik franc. 32. Zaimek osobowy. 33. Spójnik łaciński. 34. Wyspa grecka, miejsce urodzenia Apollina. 35. Pojęcie z religji Buddy. 36. Imię męskie. 37. Znana postać polska historyczna. 38. Państwo w Europie. 39. Imię męskie. 40. Zły duch. 41. Ogień stuczny. 42. Mędrzec grecki (po łac.) 43. Znany teatr w Berlinie. 44. Miasto handlowe w Rosji, znane z handlu sławnym przysmakiem. 45. Przyrząd wojenny. 46. Gwiazda z konstelacji Skorpjona. 47. Inaczaj nauka. 48. Inaczej kłamca. 49. Miasto w Włoszech nad zatoką Neapolu (fon.) 50. Władca. 51. Sekciarz. 52. Właściwie sługa, a jednak godność wysoka.

II. Pionowo. 1. Część świata. 2. Głoska (fon.) albo franc. przyimek. 3. Utwór Słowackiego. 4. Kość (po łac.) 6. Rodzaj utworu scenicznego. 7. Rzeka lub miejscowość w Wielkop. 53. Moneta Rzymska. 54. Miesiąc. 55. Instrument muzyczny ludowy. 56. Wykrzyknik. 57. Miasto w Hiszpanji. 58. Rodzaj papugi albo ołtarz (po łac.) 59. Skrót numeru. 60. Postać biblijna. 61. Stolica państwa północnego w Europie. 62. Miara powierzchni. 63. Zaimek osobowy. 64. Wyraz techniczny przy szachach. 65. Malarz artysta, słynny z malatur na szkle. 66. Posłaniec bogów. 67. Imię żeńskie albo góra na Krecie albo przy Troji. 68. Tak (po ros.) wspak. 69. Nazwa 149-go asteroida albo śmiertelna siostra z 3 sióstr Gorgonów. 70. Słynny malarz. 71. Zdrobniałe imię żeńskie. 72. Mały lasek. 73. Części głowy. 74. Prowincja franc. 75. Mieszkańcy północy. 76. Skrót chemiczny srebra. 77. Część spłaty. 78. Inaczej pled 79. Rodzajnik (wspak.) 80. Nocne zwierzę. 81. Inaczej tuz. 82. Znak chemiczny irydjum. 83. Obwody wyborcze. 84. Najwyższa władza kościelna. 85. Przyimek. 86 Inaczej trucizna. 87. Trucizna. 88. Przesyłka pocztowa. 89. Utwór Krasińskiego. 90. Rodzaj utworu poetyckiego, (wspak) 91. Rzeka w Niemczech. 92. Mnogość, obżarstwo (po łac.) 93. Znana gra. 94. Urzędnik tramwajowy. 95. W każdej książce. 96. Módl się (po łac.) 97. Inaczej „trumf." 98. Zaimek osobowy. 99. Wojskowe nakrycie głowy. 100. Przetwór ziemniaczany. 101. Miasto w Małopolsce. 102. Kamień półszlachetny. 103. Ciało ustawodawcze. 104. Sławna artystka filmowa. 105. Dziewczę po ang. (wspak.) 106. Pani (po ang.) 107. Rodzaj uczucia. 108. Imię męskie (koniec roku).

Składki i pokwitowania

Na opał dla biednych

W. Państwa Wilkoszewskich śnieżka biała,
Lecąc „tu dotąd" nieco stopniała:
Złotych czterdzieści (troszkę to mało)
W jej wnętrze śnieżne wsunąć się dało;
Lecz teraz „odwilż" jej nie uszkodzi,
Bo w dom gościnny, — w pałac ugodzi.
Na Państwo Mycielskich rozbawiona spadnie:
Boć skąd ona — nikt nie wie, ani też zgadnie.

Rozmaitości

Tajemnica cyfry.

W roku 1926 kabalistyczną cyfrą dla wszystkich małżonków jest cyfra

3852.

Czy to żona, czy mąż, jeśli dodadzą **rok urodzenia, rok ślubu, wiek i lata spędzone w małżeństwie**, otrzymają w rezultacie cyfrę 3852, która w tym roku rządzi małżeństwami.

Oto przykład: ktoś urodził się w r. 1890, ożenił się w r. 1920, liczy lat 36 i 6 lat już dźwiga jarzmo małżeńskie.

Liczymy więc:

1890
1920
36
6
―――
3852

I ten rok podobno wszystkie małżeństwa, w których on liczy sobie 52 lat, a ona 38 lub odwrotnie, zaliczają do najszczęśliwszych w czasie swego małżeństwa.

Matematycy wyjaśnijcie zagadkę cyfry

3852

prosimy i czekamy. Trafne odpowiedzi wydrukujemy.

× **Komiczna zemsta na niewiernym małżonku.** Pan Poulet, podróżujący agent na południowe wina z Pau, w swych częstych podróżach do Paryża, zapoznał się z pewną paryżanką, z którą wkrótce zawiązał przyjaźń. Znalazł się jednak osobnik, który o sprawkach p. Pouleta doniósł anonimem żonie, szczegółowo opisując dowody wiarołomstwa oraz miejsce schadzek prowincjonalnego Don Juana. Ponieważ jednak była to kobieta bardzo zrównoważona i nie lubiąca tragedji, wpadła na oryginalny pomysł: zakupiła ogromny bęben, bilet kolejowy i pojechała do Paryża. Stanąwszy w małym hotelu przebrała się za mężczyznę, ozdabiając w dodatku twarz czarną obfitą brodą. Następnie wyszła opasana swym wielkim bębnem i postawiwszy się przed kamienicą, w której miała mieszkanie urocza paryżanka i zamiast wyciągnąć rewolwer lub zrobić skandal, zaczęła bębnić, co sił jej starczyło. W mgnieniu oka zebrał się dokoła oryginalnego muzykanta tłum ludzi, któremu zdradzona żona sarkastycznie opowiedziała swe nieszczęście małżeńskie. Przez małą chwilę nawet w oknie pierwszego piętra ukazała się głowa naszego Don Juana, któremu widocznie ta hałaśliwa muzyka nie dogadzała. Oczywiście brodatego muzykanta zabrano na komisarjat, gdzie sprawa się wyjaśniła. Po opowiedzeniu swych przygód, oryginalna mścicielka została wypuszczoną nie bez spisania jednak protokółu przeciw niewiernemu małżonkowi.

× **Biała róża zakłóciła spokój publiczny.** (Kandydaci matrymonjalni ofiarą dowcipnisia.) W Paryżu nie brak dowcipnisiów, którzy od czasu do czasu urządzają policji i publiczności „kawały", z których potem cieszy się cały Paryż.

Niedawno temu w najpoczytniejszych gazetach paryskich ukazały się dwa ogłoszenia, następującej treści: „Bogaty mężczyzna pragnie ożenić się z panną z dobrego domu, majątek pożądany", oraz „Kobieta bardzo zamożna pragnie wyjść zamąż za poważnego mężczyznę".

Odpowiedzi na te zachęcające ogłoszenia nadeszło około dwóch tysięcy, i wszystkim, którzy nadesłali swą ofertę, dowcipny autor wysłał pocztą zawiadomienie, aby w najbliższą niedzielę, o godz. 3 popoł. przybyli do kawiarni „La Rotonde" na Avenue de l'Opera, z przypiętą białą różą do butonierki (mężczyźni), lub do biustu (kobiety). Równocześnie doniósł prefektowi policji, że w niedzielę popołudniu odbędzie się na placu Opery zebranie i demonstracyjny pochód monarchistów, których oznaką będzie biała róża. Doniesienie swe podpisał: „Szczery republikanin".

W oznaczony dzień kawiarnię, zapełnioną ludźmi z białą różą na piersiach, obstawiła policja, żądając wylegitymowania się oraz natychmiastowego rozejścia. Dopiero po długich i komicznych pertraktacjach sprawa się wyjaśniła i wszyscy, tak kandydaci matrymonjalni, jak i tajni agenci policji politycznej, zrozumieli, że padli ofiarą dowcipnisia.

* **Poradnia dla Matek i niemowląt.** Zadaniem „Poradni" jest otoczenie właściwą opieką lekarską i społeczną Kobiet ciężarnych oraz nadzór nad zdrowiem i rozwojem dziecka od urodzenia aż do ukończenia 2 roku życia. Matki dbające o zdrowie swych dzieci winne zarejestrować niemowlęta w tym wieku w poradni.

Tamże odbywa się co środy od godziny 2—3,30 badanie dzieci przez lekarza i udzielenie porad w sprawie odżywiania i chowania niemowląt.

Codziennie od godz. 10-tej do 12-tej przedpoł., udziela porad hygjenistka przy poradni Siostra Budniakówna.

Porad tych udziela się bezpłatnie.

Następne badanie dzieci odbędzie się w środę, o godz. 2-ej popoł. Przewodnicząca Poradni.

Z życia Towarzystw

** „Baczność Lokatorzy"! Zebranie walne odbędzie się w niedzielę, dnia 12. 12. w lokalu „Odeon" o godz. 12,30. W tych dniach obchodzi kursor który ściąga zaległe składki, oraz uprzedzamy o odbiór legitymacji u p. skarbnika, gdyż wstęp na salę jest dozwolony za okazaniem legitymacyj członkowskiej.

Zarząd.

Wiadomości Urzędu stanu cywilnego we Wrześni

W czasie od 29 listopada do 5 grudnia 1926 r. zgłoszono: 3 urodzenia z tych: 2 z miasta i 1 ze wsi; zawarto 1 ślub; zgłoszono następujące zgony: Małgorzata Nowak robotnica z Gozdowa 91 lat, 6 mies. i 18 dni, Bolesław Jan Skonieczny, syn urzędnika Pow. Kasy Chorych z Wrześni, 1 rok, 6 mies. i 6 dni.

Abonujcie Orędownik Wrzes.

R. I.

W sobotę, dnia 4. 12. 1926 powołał Bóg do grona swych Aniołków, naszego kochanego, milutkiego synka i braciszka ś. p.

Bolka

w 2-giej wiośnie życia.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dn. 7. bm. o godzinie 3 popołudniu z domu żałoby przy ul. Warszawskiej 5.

Wrześnía, dnia 4 grudnia 1926.

Stroskani

Rodzice Józefostwo Skoniecznych
z dziećmi.

Staw się kochany Bolko u Bozi za nami, niech dobrotliwy Bóg odwróci dalsze smutne doświadczenia.

Uwiadomienie!

Niniejszem donoszę uprzejmie Szan. Publ. miasta i okolicy, iż z dniem 1 grudnia br. nabyłem drogą kupna Cukiernię z kawiarnią

ESPLANADA

p. Ziołkiego.

Moja długoletnia praktyka fachowa daje pełną gwarancję za li tylko pierwszorzędnej jakości pieczywa, wypiekane na li tylko naturalnym maśle.

O liczne poparcie mego przedsiębiorstwa, zapewniając skorą i rzetelną usługę, kreślę

z szacunkiem

Jan Adam Łuszczewski
mistrz cukierniczy.

Licytacja
na drzewo opałowe

odbędzie się w czwartek, dnia 16-go grudnia 1926 r. o godzinie 10-tej przedpołudniem w lokalu p. Waniorka we Wrześni.

Nadleśnictwo Marzelewo.

Licytacja przymusowa!

W wtorek, dnia 7 grudnia br. o godz. 10 przedpoł sprzedam publicznie na rynku we Wrześni najwięcej dającą, za natychm. zapłatą:

13 wiedeńskich i 11 ogrodowych krzesełek.

Janicki, komornik sądowy, Września.

Wydział Powiatowy przeznaczył na fundusz dla niezamożnych akademików **stypendjum dla 2-ch słuchaczy uniwersytetu poznańskiego** z powiatu wrzesińskiego z prawem podania władzom uniwersyteckim kandydatów tutejszego powiatu do uwzględnienia.

Kandydaci jakiegokolwiek bądź fakultetu winni złożyć w tut. Wydziale Powiatowym uzasadnione podanie pisemne z odpisami świadectw złożonych egzaminów w terminie do 15 grudnia 1926 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:
Charkiewicz.

WIELKA SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA

Rzetelna usługa!

Polecam: Mój **skład odzieży** męskiej, chłopięcej, dziecięcej i roboczej. **Materjały** ubraniowe, kostjumowe, na płaszcze, sukna i bławaty. Również polec. wszelkie artykuły wojskowe, męskie jak **bieliznę, kapelusze, krawaty, rękawiczki, laski,** parasole i przybory krawieckie.

Ceny obniżone o 10 proc.

Dom Konfekcyjny

wł. Fr. Kilkowski - dawn. F. Lisiecki

Września, ul. H. Sienkiewicza przy rynku 39 - Tel. 411.

Prezentów gwiazdkowych nie kupujcie

Państwo prędzej, **nim obejrzycie** bez przymusu kupna mą wystawę sklepową.

Mam do wyboru: perfumy w kart. od zł 1,80, perfumy i 2 mydła w kart. od zł 3,50, wody kolońskie, garnitury do paznokci, garnitury do włosów, lustra, szczotki, grzebienie, rozpylacze, aparaty do golenia itd., ozdoby choinkowe. **Do pierników** polecam korzenie, cytronat, kardamon, waniljі, anyż, miód, szafran, cukier pudr. i t d. **po cenach najtańszych.**

Centralna Drogerja
Z. Wolski, Września, róg rynku i ul. Sienkiewicza.

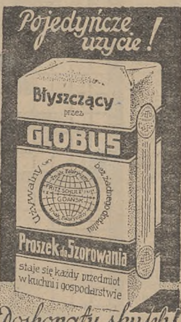
Najtańszy
i najodpowiedniejszy
podarek gwiazdkowy
dla dzieci, młodzieży
i osób starszych
była, jest i pozostanie

Książka

Zaczem Szanowny czytelniku **kupisz coś na gwiazdkę,** **wstąp najpierw do księgarni**

A. Prądzyńskiego

gdzie znajdziesz ogromny wybór książek od kilku groszy począwszy.

M. Tita, Poznań - Grochowe Łąki 4

Przetarg przymusowy.

Nieruchomość położona we Wrześni i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Września tom 107 str. 243 i 244 na imię kupca Stanisława Knechtla zostanie dnia 5 marca 1927 o godzinie $10^1/_2$ przed południem wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 3. Odnośnie do str. 243 grunt zabudowany, karczma z wielkiem ogrodem i podwórzem, chlew, kolonada i sala o obszaru 24 a 28 m^2, karta, mapy 2 Nr. parceli 406/48 o rocznej wartości użytkowej w kwocie 4,248 Mk. i rocznej w kwocie podatku domowego 169,00 Mk. zap. pod Nr. 191 księgi podatku domowego i pod Nr. 240 matr. podatku gruntowego z Wrześni. Odnośnie do str. 244 dom mieszkalny z podwórzem 3 chlewami, kręgielnia, lodownia, hala dla muzyki i kolonada w obszarze 22 a 49 m^2, karta, mapy 2, Nr. parceli 458/48 i 459/48 zapisanych Września Nr. 192 i 197 księgi podatku domowego i Nr. 241 matrykuły podatku gruntowego z rocznym podatkiem domowym 32,70 Mk. o rocznej wartości użytkowej 994 Mk. Wyciągi z matrykuł podatku gruntowego i ksiąg podatku domowego, uwierzytelnione odpisy kart księgi gruntowej tudzież inne wykazy odnoszące się do gruntu można obejrzeć w sekretarjacie niżej oznaczonego sądu pokój nr. 3.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 15. 10. 1926.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Września, dnia 23. 11. 1926.

Sąd Powiatowy.

Licytacja przymusowa!

W czwartek, dnia 9 grudnia br. o godz. 3 po poł. sprzedam publicznie w Sołecznі najwięcej dającemu za natychm. zapłatą:

1 bryczkę i 1 walec

punkt zborny przed sołtysem.

Janicki, komornik sądowy, Września.

Zające,
każdą inną zwierzynę jako też
drób tuczony
kupuję po najniższych cenach.

K. Rauhudt Września
ul. Warszawska 29 Tel. 442.

Sprzedaż drzewa opałowego wagonowo i w mniejszych ilościach.

Szan. Publ. m. Wrześni donoszę uprzejmie, iż **wypożyczam** każdego czasu

samochód
4-osobowy.

O łaskawe poparcie prosi
Józef Marcinkowski, Września.

Zgłoszenia u p. Bartkowiaka „Kino Apollo" tel. nr. 50, lub w mieszkaniu prywatnym ul. Kościelna 19.

Przyjmę uczenice do szycia garderoby damskiej oraz haftu ręcznego i pracy wełnianej.

P. Kistowska, Września
ulica Miłosławska 8.

Wielki wybór miniaturowych **książek do nabożeństwa** ma Księgarnia **A. Prądzyńskiego.**

Urzędowy Rozkład Jazdy

na półrocze zimowe i to: na Polskę i zagranicę po 4,50 zł, na Wielkopolskę i Pomorze po 1,— zł **ma na składzie A. Prądzyński, księgarnia.**